

[Chudoba materiální a duchovní]

Chudoba může být různého druhu; už v evangeliích můžeme najít (a zamýšlet se nad tím), jak někteří křesťané Ježíšova slova o tom, že přicházející nové království je chudých, byla pochopena a upravena tak, že „chudí“ byli změněni na „chudé duchem“. Snad také proto, aby i bohatý mohl „projít uchem jehly“, bude-li jen vyhovovat jako „chudý duchem“ (ať už to interpretujeme jakkoli). Zajímavé je také jiné slovo Ježíšovo, že chudé vždycky budeme mít. To nemusí znamenat, že království chudých jen přichází, ale že nikdy v tomto čase nepřevládne; může to být spíš poukaz na to, že ve společnosti stále budou lidé, kteří v jistém ohledu budou chudí ve srovnání s jinými. Nejchudší jsou přece děti: ty jsou nejen naprosto chudé a bezmocné, když se narodí, ale mohou vyrůstat jen tak, že se navíc zadlužují. Každý z nás má velký dluh, díky kterému se mohl stát tím, čím je a mít to, co má. (Tzv. prvotní hřích, prvotní vina – některými nazývaná hříchem „dědičným“ – by měl být chápán spíš jako dluh, zadlužení. To není dluh „zděděný“, nýbrž nezbytný, má-li se člověk stát plně člověkem.) A ten dluh musí splácet (resp. by měl splácet) – zejména svým vztahem k chudým, kteří jsou kolem něho, a tím, co pro ně udělá. Ale tím se problém chudoby zdaleka nevyčerpává. Je tu opravdu ještě chudoba ducha či srozumitelněji duchovní (nikoli duševní !). A tak jako je chudoba materiální vždycky relativní (nejbohatší měšťané byli chudí proti dnešní vyšší buržoazii, žádný sedlák by se dnes neuživil způsobem, který kdysi stačil k velmi dobrému životu, a na druhé straně každá rodina, bydlící dnes v paneláku, si žije skvostně ve srovnání s dávnými lidmi, přežívajícími v jeskyních a odívajícími se do zvířecích koží, po kusech svázaných do jakéhosi oblečení, trochu chránícího před zimou), tak také duchovní chudoba a bída je relativní a spjatá s dobou i s okolnostmi.

(Praha, 000303-1.)